# Moduļa "Sociālās un pilsoniskās prasmes (2. līmenis)" apraksts

| | |
|---|---|
| **Moduļa mērķis** | Sekmēt izglītojamo spējas novērtēt demokrātijas pamatprincipus, pilsoņu tiesības un cilvēktiesības, veidojot aktīvu pozīciju – efektīvi darboties tirgus ekonomikā balstītā sabiedrībā, līdzdarboties sabiedriskajā dzīvē, aizstāvēt savas un citu tiesības un analizēt pieejamos datus par sociālajiem, ekonomiskajiem un politiskajiem procesiem sabiedrībā. |
| **Moduļa uzdevumi** | Attīstīt izglītojamā prasmes:<br>1. skaidrot sabiedrības struktūru un indivīdu savstarpējās attiecības.<br>2. patstāvīgi un mērķtiecīgi meklēt, izvērtēt un radoši izmantot informāciju mācību vai profesionālo darba uzdevumu izpildei un problēmu risinājumiem.<br>3. veidot un kritiski analizēt mijiedarbību ar citiem cilvēkiem, sadarboties, respektējot sabiedrības daudzveidību, un rīkoties saskaņā ar morāles principiem.<br>4. plānot pašpilnveidi un profesionālo karjeru.<br>5. uzņemties atbildību par sava dzīvesveida kvalitāti. |
| **Moduļa ieejas nosacījumi** | Apgūta moduļa "Sociālās un pilsoniskās prasmes (1. līmenis)" programma. |
| **Moduļa apguves novērtēšana** | Moduļa apguvē sasniegto mācīšanās rezultātu kopvērtējums |
| **Moduļa nozīme** | Modulis iekļaujams profesionālās izglītības programmās 3. un 4. Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņu profesionālās kvalifikācijas apguvei. |

# Moduļa "Sociālās un pilsoniskās prasmes (2. līmenis)" saturs

| Sasniedzamais mācīšanās rezultāts | Sasniedzamā mācīšanās rezultāta īpatsvars modulī (%) | Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti | | |
|---|---|---|---|---|
| | | Vidējs apguves līmenis | Optimāls apguves līmenis | Augsts apguves līmenis |
| 1. Spēj: skaidrot sabiedrības struktūru un indivīdu savstarpējās attiecības.<br><br>Zina: sabiedrību un indivīdu vienojošās vērtības.<br><br>Izprot: pilsoniskās un tiesiskās ietekmes veidus lokālā un globālā mērogā. | 10% | Vispārīgi analizē dažādus tiesiskos strīdus un tiesiskās attiecības tajos, piemeklē tiem atbilstošas tiesību normas. | Prognozē tiesisko risinājumu situācijām, veido argumentētus secinājumus par tiesībaizsardzības mehānismiem. | . |
| | | Diskutē par cilvēku vajadzībām, vērtībām un analizē dažādas taisnīguma izpratnes. | Piedalās sabiedrības labklājības veicināšanas un sabiedrības kopīgo interešu īstenošanas aktivitātēs. | . |
| | | Ar piemēriem skaidro, kāpēc sociālā identitāte ir mainīga. | Piedāvā un īsteno konkrētas rīcības iniciatīvas, kas vērstas uz nacionālās, reģionālās vai vietējās identitātes apzināšanos. | . |
| | | Vispārīgi raksturo sabiedrības noslāņošanos un sociālās mobilitātes iespējas dažādos laikos un vidēs, saistot to ar personisko pieredzi. | Modelē lokālo un globālo procesu ietekmi uz dažādiem sabiedrības slāņiem/grupām. | . |
| | | Atšķir juridiskās atbildības veidus, min konkrētus piemērus dažādās dzīves situācijās. | Skaidro indivīda tiesību nozīmi indivīda tiesību aizsardzībā, sabiedrības attīstībā un efektīvā pārvaldībā. | . |

| Sasniedzamais mācīšanās rezultāts | Sasniedzamā mācīšanās rezultāta īpatsvars modulī (%) | Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti | | |
|---|---|---|---|---|
| | | Vidējs apguves līmenis | Optimāls apguves līmenis | Augsts apguves līmenis |
| 2. Spēj: patstāvīgi un mērķtiecīgi meklēt, izvērtēt un radoši izmantot informāciju mācību vai profesionālo darba uzdevumu izpildei un problēmu risinājumiem.<br><br>Zina: tiesisko interešu aizstāvības veidus un iespējas.<br><br>Izprot: tiesībsargājošo, kontroles un uzraudzības institūciju funkcijas. | 15% | Definē Eiropas Savienības izveidošanas mērķus un darbības pamatprincipus. | Izskaidro Eiropas Savienības izveidošanas mērķus un darbības pamatprincipus. | . |
| | | Skaidro ar piemēriem Latvijas dalības Eiropas Savienībā nozīmi un mērķus. | Novērtē Eiropas Savienības mērķus un Latvijas dalības ietekmi un nozīmi. | . |
| | | Nosauc Eiropas Savienības galvenās institūcijas. | Raksturo Eiropas Savienības galvenās institūcijas. | . |
| | | Izskaidro administratīvo lietu virzību iestādē. Nosauc Latvijas Republikas tiesu sistēmas darbības principus administratīvajā procesā. | Modelē administratīvo lietu virzību iestādē. Skaidro Latvijas Republikas tiesu sistēmas darbību administratīvajā procesā. | . |
| | | Definē tiesisko interešu aizstāvības veidus un institūcijas, šķīrējtiesu lomu un funkcijas. | Skaidro tiesībsargājošo, kontroles un uzraudzības institūciju funkcijas Latvijā. Analizē šķīrējtiesu un Latvijas Republikas vispārējās jurisdikcijas tiesu darbības atšķirības. | . |
| | | Definē Satversmes tiesas izveides mērķi un tās nozīmi. | Izskaidro konstitucionālās sūdzības iesniegšanas gadījumus un kārtību. | . |
| | | Nosauc Eiropas Savienības tiesas un citu starptautisko tiesu veidus. | Izskaidro vēršanās Eiropas Savienības un starptautiskajās tiesās principus. | . |

| Sasniedzamais mācīšanās rezultāts | Sasniedzamā mācīšanās rezultāta īpatsvars modulī (%) | Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti | | |
|---|---|---|---|---|
| | | Vidējs apguves līmenis | Optimāls apguves līmenis | Augsts apguves līmenis |
| | | Uzskaita starptautiskās organizācijas, kas ietekmē starptautisko politiku. | Izskaidro starptautisko organizāciju ietekmi uz starptautiskās politikas veidošanu. | . |
| | | Nosauc mūsdienu pasaules galvenos starptautiskos konfliktu cēloņus. | Raksturo mūsdienu pasaules galvenos starptautiskos konfliktu cēloņus. | . |
| 3. Spēj: veidot un kritiski analizēt mijiedarbību ar citiem cilvēkiem, sadarboties, respektējot sabiedrības daudzveidību, un rīkoties saskaņā ar morāles principiem.<br><br>Zina: efektīvas saskarsmes priekšnosacījumus.<br><br>Izprot: sociālo attiecību dažādību. | 35% | Nosauc efektīvas saskarsmes priekšnosacījumus un konfliktu cēloņus, attīstību un risināšanas stratēģijas. | Izmanto dažādus efektīvas saskarsmes paņēmienus modelētā vienkāršā konfliktsituācijā. | . |
| | | Vispārēji skaidro ar piemēriem jēdzienus manipulācija, pārliecināšana, viedokļu apmaiņa. | Vispārēji analizē agresijas pazīmes un to ietekmi uz attiecībām. | . |
| | | Skaidro jēdzienu grupa. Nosauc grupu veidus un procesus grupā, lēmuma pieņemšanas posmus grupā. | Raksturo dažādu grupu veidus un atpazīst dažādus procesus grupā, raksturo tos, piedalās grupas lēmuma pieņemšanas procesā modelētā situācijā. | . |
| | | Atšķir sociālās lomas un statusa nozīmi grupā. | Skaidro atšķirības starp sociālajām lomām un statusiem. | . |
| | | Diskutē un vada diskusiju par mūsdienu ētiskajām problēmām, piedāvā to risinājumus. | Izmantojot vairākus piemērus, kritiski izvērtē dažādas ētikas teorijas, saistot tās ar savu pieredzi, | . |

| Sasniedzamais mācīšanās rezultāts | Sasniedzamā mācīšanās rezultāta īpatsvars modulī (%) | Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti | | |
|---|---|---|---|---|
| | | Vidējs apguves līmenis | Optimāls apguves līmenis | Augsts apguves līmenis |
| | | | skaidro to lietojuma problēmas un iespējas. | |
| | | Analizē un vērtē mūsdienu sabiedrības un dabas vides ētiskās problēmas. | Argumentē ekoloģiski pieļaujamu attieksmi pret dabu un pamato savu viedokli par dzīvnieku tiesībām, veģetārismu. | . |
| | | Analizē līdera lomu grupā, zina līdera pozīciju un līderības stilus. | Novēro un analizē grupas dalībnieku un līdera uzvedību grupā. | . |
| | | Argumentē indivīda uzvedību pūlī un masu ietekmēšanas veidus. | Saskata indivīdu vai dažādu grupu vērtību sistēmu atšķirības, salīdzina un analizē tās. | . |
| | | Skaidro jēdzienus stereotipi (piemēram, sociālie, vecuma, dzimuma u.c.), aizspriedumi (piemēram, par kādu cilvēku, cilvēku grupu vai sabiedrības parādību u.c.). | Argumentē ar personības īpašībām saistītos stereotipus. | . |
| | | Izmantojot piemērus, analizē komunikācijas veidus. | Novērtē verbālās un neverbālās saskarsmes aktualitāti. | . |
| | | Atpazīst situāciju, kad notiek manipulācija. | Salīdzina un analizē pretējus argumentus. | . |
| 4. Spēj: plānot pašpilnveidi un profesionālo karjeru. | 20% | Raksturo mācīšanās un pašmācību prasmes kā veidu, lai uzlabotu karjeras iespējas | Novērtē mācīšanās un pašmācību prasmes kā veidu, lai uzlabotu karjeras iespējas | . |

| Sasniedzamais mācīšanās rezultāts | Sasniedzamā mācīšanās rezultāta īpatsvars modulī (%) | Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti | | |
|---|---|---|---|---|
| | | Vidējs apguves līmenis | Optimāls apguves līmenis | Augsts apguves līmenis |
| Zina: plānošanas un lēmumu pieņemšanas principus.<br><br>Izprot: darbinieka motivēšanas un talantu attīstīšanas nozīmi darba kvalitātes paaugstināšanā. | | saskaņā ar jau izdarītajām izvēlēm. | saskaņā ar jau izdarītajām izvēlēm. | |
| | | Uzskaita pārmaiņu pieņemšanas posmus darba zaudējuma/ maiņas gadījumā. | Izprot pārmaiņu pieņemšanas posmus darba zaudējuma/ maiņas gadījumā. | . |
| | | Novērtē efektīvu uzvedības modeli, kas sekmētu karjeras attīstību nākotnē, iegūstot jaunas zināšanas un prasmes par sociālajām attiecībām. | Iegūstot jaunas zināšanas un prasmes par sociālajām attiecībām, veido efektīvu uzvedības modeli, kas sekmē profesionālo izaugsmi. | . |
| | | Vispārīgi formulē nacionālo un Eiropas institūciju aktivitātes un īstenotās programmas darba, izglītības un apmācību jomās. | Salīdzina un analizē darba procesus integrētajā perspektīvā, lai izvēlētos sev piemērotu karjeru saskaņā ar personības stiprajām pusēm. | . |
| 5. Spēj: uzņemties atbildību par sava dzīvesveida kvalitāti.<br><br>Zina: saslimstības struktūras izmaiņas pēdējās desmitgadēs.<br><br>Izprot: saistību starp cilvēka dzīvesveidu un veselību. | 20% | Diskutē par iedzīvotāju veselīgu uzturu un fizisko aktivitāšu veicināšanas pasākumiem. | Argumentē savu uztura izvēli un izvērtē piemērotākās/atbilstošākās fiziskās aktivitātes. | . |
| | | Vispārēji raksturo, kas ir tā saucamās "civilizācijas" slimības. | Raksturo "civilizācijas" slimību pazīmes/ simptomus, mijiedarbību ar veselīgu dzīvesveidu, fiziskām aktivitātēm un veselīgu uzturu. | . |

| Sasniedzamais mācīšanās rezultāts | Sasniedzamā mācīšanās rezultāta īpatsvars modulī (%) | Mācību sasniegumu apguves līmeņu apraksti | | |
|---|---|---|---|---|
| | | Vidējs apguves līmenis | Optimāls apguves līmenis | Augsts apguves līmenis |
| | | Vispārēji izvērtē saistību starp cilvēka dzīvesveidu un veselību. | Analizē sava un/vai citu cilvēku dzīvesveida (paradumu) iespējamo ietekmi uz veselību. | . |
| | | Skaidro jēdzienus dzīvesveids, veselīgs dzīvesveids, dzīves stils, dzīves kvalitāte u.c. un pamato ar piemēriem no savas pieredzes. | Kritiski izvērtē savu dzīvesveidu un dzīves kvalitāti. | . |

# Moduļa programmas īstenošanai obligāti nepieciešamie materiālie līdzekļi

| Nr.p.k. | Materiālie līdzekļi | Daudzums |
|---|---|---|
| **1. Tehnoloģiskās iekārtas un darba instrumenti** | | |
| 1.1. | Datori ar interneta pieslēgumu | Atbilstoši izglītojamo skaitam |
| 1.2. | Projektors/multimediju projektors un ekrāns | 1 uz grupu |
| 1.3. | Pārvietojamā tāfele/mobilā palīgtāfele uz statīva | 1 uz grupu |
| **2. Materiāli, palīgmateriāli u.tml.** | | |
| 2.1. | Papildu literatūra: izglītojamajiem vai pedagogiem paredzētā mācību vai metodiskā literatūra, kuru nav apstiprinājusi Izglītības un zinātnes ministrija, bet kuru var izmantot kā papildu literatūru atsevišķu standartā noteikto pamatprasību apguvei vai mācību sasniegumu pārbaudei attiecīgajā mācību modulī: izdales materiāls ar teorijas izklāstu, praktiskie uzdevumi, sagataves praktisko uzdevumu veikšanai | Atbilstoši moduļa īstenošanai |
| 2.2. | Uzziņu literatūra: vārdnīcas, enciklopēdijas, aktuālā periodika u.c. izdevumi (drukāti un elektroniski) | Atbilstoši moduļa īstenošanai |
| 2.3. | Galda spēle "Populists" | Atbilstoši moduļa īstenošanai |
| 2.4. | Normatīvie akti | Atbilstoši moduļa īstenošanai |
| 2.5. | Mobilās tāfeles papīra bloki, biroja papīrs un piederumi | Atbilstoši moduļa īstenošanai |
| 2.6. | Uzskates un izdales līdzekļi | Atbilstoši moduļa īstenošanai |